

7. Ulosottolaitos

Ulosottolaitoksen tarkkaajan kertomus toimintavuodelta 1942 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkkailuosaston päätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, joka käsitti verojäämien pakko-perintää.

Alempana annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perittäviksi jätetyistä verolipuista sekä tämän perimisen tuloksista v. 1942:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä	Vuoden aikana saapu- neita	Yh- teensä	Näistä lipuista:		Jäi jäljelle v:een 1943	Perittyjä %:na koko lukumää- räästä
				Pe- rittiin	Palau- tettiin		
Kunnallisvero	78 689	59 249	137 938	20 139	25 758	92 041	14.6
Valtion tulo- ja omai- suusvero	39 867	30 381	70 248	12 895	10 092	47 261	18.4
S:n v:n 1941 ennakko- maksut	—	4 316	4 316	239	125	3 952	5.5
Kirkollisvero	76 977	89 257	166 234	34 594	51 519	80 121	20.8
Yhteensä	195 533	183 203	378 736	67 867	87 494	223 375	17.9

Näiden verolippujen edustama rahamäärä oli seuraava:

	Kunnallisvero, mk	Valtion tulo- ja omaisuusvero. mk	Kirkollisvero, mk	Yhteensä, mk
Edellisestä vuodesta jäljellä olevien	86 732 288	38 844 998	6 426 612	132 003 898
V. 1942 perittäviksi saapuneiden ...	77 675 259	1) 47 796 974	6 715 606	132 187 839
Yhteensä	164 407 547	86 641 972	13 142 218	264 191 737
Perittyjen	27 719 660	2) 18 410 079	3 999 728	50 129 467
Palautettujen	23 665 716	3) 9 068 987	3 438 354	36 173 057
V:een 1943 jääneiden	113 022 171	4) 59 162 906	5 704 136	177 889 213
Yhteensä	164 407 547	86 641 972	13 142 218	264 191 737

Perittyjen verolippujen jakautuminen verolajeihin ja verotusvuosiin käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Kunnallisvero vuodesta:	Verolippujen lukumäärä	Peritty vero- määrä, mk	Peritty veron- lisäys, mk
1938 ja aikaisemmin	2 653	2 111 240	429 036
1939	7 205	7 545 031	944 884
1940	10 281	18 012 556	956 170
1941	5)	50 833	1 593
Yhteensä	20 139	27 719 660	2 331 683

1) Siitä 14 526 500 mk v:n 1941 ennakkomaksuja. — 2) S:n 1 381 911 mk. — 3) S:n 666 188 mk. — 4) S:n 12 478 401 mk. — 5) Verolippu siirretään seuraavaan vuoteen, koska vain osa veromäärästä on maksettu.

<i>Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:</i>	Verolippujen lukumäärä	Peritty veromäärä, mk	Peritty veronlisäys, mk
1938 ja aikaisemmin	1 547	1 486 837	248 811
1939	6 236	6 008 560	682 187
1940	5 112	9 531 382	400 639
1941	1) 239	2) 1 383 300	6
<i>Yhteensä</i>	<i>13 134</i>	<i>18 410 079</i>	<i>1 331 643</i>

Kirkollisvero vuodesta:

1938 ja aikaisemmin	3 272	378 551	—
1939	16 367	1 538 351	—
1940	14 955	2 082 826	—
<i>Yhteensä</i>	<i>34 594</i>	<i>3 999 728</i>	<i>—</i>
Kaiken kaikkiaan	67 867	50 129 467	3 663 326

Siitä vuodesta:

1938 ja aikaisemmin	7 472	3 976 628	677 847
1939	29 808	15 091 942	1 627 071
1940	30 348	29 626 764	1 356 809
1941	1) 239	2) 1 434 133	1 599

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 87 494 merkinnöin, ettei veromäärä voitu laillisesti periä seuraavista syistä:

Verovelvolliset olivat:

<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>	Varattomia	Löytymättömiä	Muut esteet	Virka-apu-tapaukset	Yhteensä
1938 ja aikaisemmin	2 845	988	114	656	4 603
1939	5 295	3 158	367	1 736	10 556
1940	1 404	4 080	749	4 366	10 599
<i>Yhteensä</i>	<i>9 544</i>	<i>8 226</i>	<i>1 230</i>	<i>6 758</i>	<i>25 758</i>

Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:

1938 ja aikaisemmin	1 383	810	84	476	2 753
1939	1 869	1 489	199	1 046	4 603
1940	398	742	219	1 377	2 736
1941 ennakkomaksut	10	20	46	49	125
<i>Yhteensä</i>	<i>3 660</i>	<i>3 061</i>	<i>548</i>	<i>2 948</i>	<i>10 217</i>

Kirkollisvero vuodesta:

1938 ja aikaisemmin	5 928	2 228	159	1 193	9 508
1939	7 116	10 918	433	4 735	23 202
1940	1 762	11 032	313	5 702	18 809
<i>Yhteensä</i>	<i>14 806</i>	<i>24 178</i>	<i>905</i>	<i>11 630</i>	<i>51 519</i>
Kaiken kaikkiaan	28 010	35 465	2 683	21 336	87 494

1) Ennakkomaksujen veroliput. — 2) Siitä 1 381 911 mk ennakkomaksuja.

Muist.: Aikaisemmin sanottiin määrättyinä vuonna maksuunpannun kunnallisveron olevan lähinnä edellisen vuoden veroa, koska se oli määrätty verovelvollisten sen vuoden tulojen perusteella. V. 1934 tapahtuneella lainmuutoksella on säädetty, että verotusmäärä on varainhoitovuoden veroa, t.s. sen vuoden, jona maksuunpano tapahtuu. Vertailumahdollisuuksien saamiseksi muihin verolajeihin ja edellisiin verotusvuosiin ei tätä terminologiaa kuitenkaan ole noudatettu esillä olevassa toimintakertomuksessa, vaan tarkoittavat siinä mainitut vuosiluvut verotetun tulon nautintavuosia.

Edellä mainituista perittäviksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 18.7 % valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 14.4 % ja saman veron ennakkomaksuista 2.9 % sekä kirkollisverolipuista 31.0 % eli kaikista 23.1 %. Koko palautusmäärästä, 87 494 verolipusta, oli kunnallisverolippuja 29.4 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 11.7 %, josta ennakkomaksulippuja 0.2 %, ja kirkollisverolippuja 58.9 %. Estelajin mukaan palautettujen verolippujen ryhmitys oli seuraava: varattomia 32.0 %, löytymättömiä 40.5 %, muita estelajeja 3.1 % ja virka-avunpyynnöin palautettuja verolippuja 24.4 %.

Nämä luvut valaisevat perintätulon kielteistä tulosta. V. 1941 palautettiin 54 931 verolippua, joten siis palautettujen verolippujen lukumäärä kertomusvuonna kasvoi 32 563:lla.

Sitä paitsi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut:

<i>Vero- tai maksulaji</i>	Perittyjen vero- lippujen luku	Peritty määrä, mk
Koiravero	217	45 053
Kauppayhdistyksen veloittavat maksut	2 336	36 797
Sairaalamaksut	94	55 261
Erilaiset uudisrakennusmaksut	17	20 561
Tuulaakimaksut	7	332
Radiolupamaksut (maaseutuosaston perimät)	780	93 600
Ruotsalaiselle Olaus Petrin seurakunnalle tulevia veroja	79	12 381
Venäläiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle tulevat ve- rot	1 120	90 014
Juutalaiselle seurakunnalle tulevat verot	18	11 134
Suhdannevero	329	5 506 327
Omaisuuudenluovutusvero	1 535	2 361 926
Kansaneläkemaksut	897	179 130
	Yhteensä 7 429	8 412 516

Kuten edellä olevasta yhdistelmästä ilmenee, perittiin kertomusvuonna tässä verolajissa yhteensä 7 429 verolippua, joista kertyi kaikkiaan 8 412 516 mk. Tästä tuotti suhdannevero yksin 65.5 % ja omaisuudenluovutusvero 28.1 %. Kertomusvuonna sekalaisen verojen ja maksujen veroryhmässä verolippujen lukumäärä oli 181.8 %, 4 793 verolippua, suurempi ja rahallinen tulos 400.8 %, 6 732 722 mk, parempi kuin v. 1941.

Kaikkiaan perittiin v. 1942 yhteensä 75 296 verolippua, edellisenä vuonna 67 476 verolippua, toisin sanoen siis 7 820 verolippua eli 11.6 % enemmän kuin v. 1941. Näiden verolippujen edustama raha-arvo veronlisäyksineen nousi kertomusvuonna 62 205 309: 30 mk:aan, oltuaan v. 1941 53 532 840: 10 mk, joten rahallinen perintätulos kasvoi 8 672 469: 20 mk eli 16.2 %.

Kunnallisveron perintätulos muodostui v. 1942 melkoista huonommaksi kuin edellisenä vuonna, sillä perittyjen verolippujen lukumäärä väheni edellisen vuoden vastaavaan määrään verraten 5 372 kpl eli 21.1 % ja niiden raha-arvoon nähden 2 272 504: 75 mk eli 7.1 %. Tämän kunnallisverojen perintätuloksen huonontumisen aiheutti kesäkuussa 1941 uudelleen puhjennut sota ja sotapalvelukseen kutsuttujen veronmaksun suhteen myönnetystä moratooriosta aiheutuva perintätulon viivästymisen sekä verovelvollisten maksukyvyyn yleinen herpaantuminen. Vuoden loppupuoliskolla perintätoiminta alkoi kuitenkin verkalleen elpyä. Kunnallisverolippujen koko tilitettävä verolippuvarasto, yhteensä 137 938 verolippua, edustaen raha-arvoltaan 164 407 547 mk, kasvoi v:n 1941 verolippujen lukumäärään verraten 9.9 % ja rahamäärään nähden 21.2 %. Koko verolippuvarastosta saatiin perityksi verolippujen lukumäärään nähden 14.6 % ja rahamäärään nähden 16.9 %, edellisen vuoden vastaavien tulosten ollessa 20.3 % ja 22.4 %. Estetodistuksin tai virka-avunpyynnöin palautettiin toimeksiantajille 18.7 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 14.4 % sen edustamasta rahamäärästä, edellisen vuoden vastaavien tulosten ollessa 17.0 % ja 13.6 %. Perimättömien jäämien v:een 1943 siirtynyt jäännös nousi verolippujen lukumäärään nähden v:n 1941 62.7 %:sta 66.7 %:iin ja verolippujen edustamaan rahamäärään nähden 63.9 %:sta 68.7 %:iin, osoittaen siis loppuunsaamattomien perimistehtävien kasvamista, jota tietenkin tuntuvasti ensi

perimistöimenpiteiden suhteen vastaisuuteen lykkäytyvä sotapalvelukseen kutsuttujen verovelvollisten verolippujen yhä kasvava ruuhka.

Valtion tulo- ja omaisuusveron pakkoperinnässä eivät yllä mainitut olosuhteet vaikuttaneet yhtä häiritsevästi perinnän tuloksiin kuin kunnallisveroon nähden. V. 1942 perittiin 827 verolippua eli 6.7 % enemmän ja raha-arvoon nähden 3 737 100 mk eli 23.4 % enemmän kuin v. 1941. Tämä ilahduttava tulos johtuu siitä, että perintätöiminnässä päästiin vuoden loppupuolella hyvään vauhtiin, joten perintätulos sinä aikana kohosi noin kolminkertaiseksi saman vuoden alkupuoliskon tulokseen verrattuna. Äsken mainittu edellisen vuoden tulokseen verrattaessa edullinen perintätulos osoittautuu kuitenkin v:een 1941 verrattuna jonkin verran huonommaksi, jos se rinnastetaan tämän verolajin koko verolippuvarastoon, joka nousten yhteensä 74 564 verolippuun ja edustaen raha-arvoltaan 86 641 972 mk kasvoi v:n 1941 verolippuvarastoon verraten lukumääräisesti 26.5 % ja rahamäärältään 49.0 %. Perittyjen verolippujen lukumäärän ja raha-arvon suhde koko tulo- ja omaisuusverolippujen varastoon ja sen edustamaan raha-arvoon oli vastaavasti 17.6 % ja 21.2 %, vastaavien suhteiden v. 1941 ollessa 20.9 % ja 25.9 %. Estetodistuksin tai virka-avunpyynnöin palautettiin toimeksiantajille tässä verolajissa 13.7 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 10.5 % sen raha-arvosta, v:n 1941 vastaavien lukujen ollessa 11.5 % ja 7.3 %. Saman veroryhmän perimättömien jäämien v:een 1943 siirtynyt jäännös oli verolippujen lukumäärään nähden 68.7 % vastaavan prosenttiluvun oltua 67.7 v. 1941, mutta väheni verolippujen edustamaan rahamäärään nähden v:n 1941 66.8 %:sta 68.3 %:iin, osoittaen siis loppuunsaattamattomien perimistehtävien määrän jääneen suhteellisesti samalle tasolle kuin edellisenä vuonna.

Ulosottoteitse perittiin v. 1942 7 572 kirkollisverolippua eli 28.0 % enemmän, edustaen raha-arvoltaan 477 151: 80 mk eli 13.5 % enemmän kuin v. 1941. Tämän verolajin koko verolippuvarasto, 166 234 verolippua, vastaten raha-arvoltaan 13 142 218 mk, kasvoi 27.1 % lippujen lukumäärään ja 12.0 % niiden raha-arvoon nähden suuremmaksi kuin v. 1941. Perittyjen verolippujen lukumäärän ja raha-arvon suhde koko kirkollisverolippuvarastoon ja sen edustamaan raha-arvoon oli 20.8 % ja 30.4 %. Vastaavat prosenttiluvut v. 1941 olivat 20.7 ja 30.0.

Maaseudulta virka-avunpyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneita verolippuja perittiin 10 800, edustaen raha-arvoltaan 9 125 814: 60 mk, toisin sanoen 3 041 verolippua eli 39.2 % enemmän ja rahallisesti 4 409 887: 50 mk eli 93.5 % enemmän kuin v. 1941.

Toisen kaupunginvoudin konttorin perimäin verojäämien kokonaismäärä verolisäyksineen nousi v. 1942 86 096 verolippuun eli raha-arvoltaan 71 331 123: 90 mk:aan. Täydelleen perittyjen verolippujen luku oli siis 10 861 kpl eli 14.4 % suurempi ja niiden tuottama rahamäärä 13 082 356: 70 mk eli 22.5 % suurempi kuin v. 1941.
